

Ultima poveste din saga *Heechee* se petrece între aspirația la eternitate și visul de a distruge tot ce mișcă în galaxie

FREDERIK POHL

■ BĂIATUL CARE VOIA
SĂ TRĂIASCĂ
VEȘNIC

NAUTILUS

FREDERIK POHL

■ BĂIATUL CARE VOIA SĂ TRĂIASCĂ VEȘNIC

Traducere din limba engleză

RUXANDRA TOMA

CUPRINS

1. De la Istanbul la stele	7
2. Pe urmele eroilor	23
3. La vânătoare de vânători	73
4. Trei zile pe Ușă.	96
5. Un cămin pentru Bătrâni.	102
6. Cel care-i ura pe oameni.	119
7. Pasărea Phoenix scoate pui.	130
8. Pe Planeta Împădurită	195
9. Povestea unui bucătar.	215
10. Mașina de vise.	271
11. Tărâmul valurilor.	291
12. Paternitate	328
13. Bucătarul în Nucleu.	340
14. Maternitate	351
15. Fericire	373
16. În slujba lui Wan.	389
17. Pe nava lui Achiever.	405
18. Amenințarea.	418
19. Captivitate	426
20. Dorința Klarei	436
21. Pe Arabella	443

Respect pentru oameni și cărți

22. Salvarea.....	464
23. Pe nava lui Orbis	468
24. Pe drumul către veșnicie	477

Nota autorului

Despre caracterul schimbător al științei	505
--	-----

DE LA ISTANBUL LA STELE

Chiar în ziua în care Stan împlinea șaptesprezece ani, Urgia Lui Dumnezeu s-a năpustit din nou asupra lor, așa cum o făcea aproximativ la fiecare șase săptămâni. La momentul cu pricina Stan era singur în apartament și curăța legume pentru cina aniversară. Când și-a dat seama că îl cuprinde senzația aceea de vertij, năvalnică, debusolantă, copleșitoare, *senzuală*, a știut că era vorba despre fenomenul pe care toți cunoscuții lui îl numeau „Urgia Lui Dumnezeu”, dar pe care nimeni nu-l înțelegea absolut deloc. Strigătele și sirenele din stradă l-au anunțat că simțeau Urgia toți locuitorii aceluși cartier din Istanbul. Stan a mai apucat doar să dea drumul cuțitului din mână, ca să nu se taie din greșeală. Apoi s-a împlicat până la un scaun ca să aștepte până trece.

Oamenii spuneau că Urgia era ceva îngrozitor. Și aveau dreptate. Indiferent ce o fi fost în realitate această Urgie a Lui Dumnezeu, ea îi lovea pe toți în același timp – și nu doar pe locuitorii de pe Pământ. Navele din spațiu, coloniile de pe Marte și Venus, oamenii aflați în toate colțurile Sistemului Solar, toate și toți erau prinși simultan în nebunia ei, iar costurile accidentelor și dezastrelor pe

care le provoca Urgia erau colosale. În ceea ce-l privește pe Stan, el nu-și făcea prea multe probleme. Avea doar sentimentul că picase pe neașteptate în mrejele propriului său coșmar erotic. Își zicea că probabil așa s-ar simți și dacă ar fi beat și i-ar face cineva sex oral. În fond, partea asta cu erotismul nu se deosebea prea tare de fanteziile care îl mistuiau adesea.

Nu a durat mult. Când s-a terminat, Stan s-a scuturat, a adunat de pe jos obiectele pe care le scăpase din mână și a deschis televizorul la știrile locale ca să afle ce s-a mai întâmplat de data asta.

S-au întâmplat multe rele. Incendii, accidente auto – în genere șoferii agresivi ai Istanbulului se bazau doar pe reflexele lor din ultima fracțiune de secundă pentru a evita ciocnirile și, atunci când Urgia le-a luat mințile, coliziunile s-au ținut lanț. Lucrul cel mai grav petrecut de această dată a fost accidentul provocat de un petrolier care, la momentul când s-a produs Urgia, tocmai intra în Golful Cornul De Aur. Deoarece și oamenii de pe remorcher, și cei de pe puntea navei erau în incapacitate de reacție, petrolierul a plutit înainte, foarte încet, însă de neoprit, până a intrat într-unul dintre docurile pentru navele de croazieră din partea Orașului Vechi unde a și explodat.

Acesta a fost un accident într-adevăr cumplit. Însă, la fel ca toți adolescenții, Stan avea o mare toleranță pentru necazurile altor oameni. Așa că a căscat și s-a întors la treburile lui, sperând doar ca agitația din oraș să nu-l întârzie pe tatăl său, care trebuia să-i aducă șofranul și midiile pentru tocană. După ce a terminat de curățat legumele, Stan le-a așezat într-un vas cu apă rece și a pus în player câteva dintre prețioasele sale discuri vechi. I-a ales acum pe Dizzy Gillespie, Jack Teagarden¹ și grupul Firehouse Five Plus Three². Apoi s-a așezat să asculte, răsfoind niște reviste de benzi desenate și întrebându-se dacă, măcar de data asta, tatăl

¹ Dizzy Gillespie (1917–1993), Jack Teagarden (1905–1964) – figuri emblematice ale jazzului american (n. tr.).

² Firehouse Five Plus Three – formație de jazz populară în anii '50 (n. tr.).

lui va rămâne suficient de treaz cât să-și amintească să-i ia un cadou de ziua lui.

Atunci a bătut la ușă *polis*.

Cei doi polițiști, un bărbat și o femeie, au aruncat priviri iscoditoare prin apartamentul sărăcăcios.

– Aici a locuit cetățeanul american Walter Avery? a vrut să știe femeia.

Iar timpul trecut al verbului i-a spus lui Stan întreaga poveste.

În doar câteva cuvinte agenții de *polis* îi explicară lui Stan cum Urgia îi transformase tatăl într-o dată statistică. Walter Avery căzuse în mijlocul străzii, unde trecuse peste el un *taksimetr*, cu mințile făcute praf. Nu era nicio nădejde ca șoferul să fie tras la răspundere, îi zise femeia în încheiere; din cauza Urgiei, priceputu. Oricum, șoferul dispăruse de mult. Plus că existau martori care spuneau că tatăl lui Stan era foarte beat. Normal.

Bărbatului i se făcu milă de Stan.

– Bine măcar că n-a suferit, îi zise agentul de *polis*, cu glas aspru. A murit pe loc. Nu l-a durut nimic.

Femeia dădea semne de nerăbdare.

– Da, probabil că așa a fost, spuse ea și adăugă imediat: Deci te-am înștiințat. Trebuie să vii la morgă să ridici cadavrul nu mai târziu de miezul nopții, altminteri va trebui să plătești o taxă pentru fiecare zi în plus. La revedere!

Și au plecat.

||

De vreme ce nu mai era rost nici de șofran și nici de midii pentru cina lui aniversară, Stan aruncă niște resturi de șuncă în tigaie, alături de legume. Așteptând să se prăjească, băiatul se așeză, își luă capul în mâini și începu să se gândească la ce anume presupunea noul lui statut de orfan american – mă rog, pe jumătate american – singur în Istanbul.

Se impuneau două concluzii. În primul rând, era clar că nu va mai veni niciodată ziua aceea mult visată, dar foarte puțin probabilă, când tatăl lui se va lăsa de băutură, îl va duce înapoi în America, unde vor începe amândoi o viață nouă. Din această realitate tristă decurgea o a doua, și anume că niciodată nu va avea banii necesari pentru facultate, cu atât mai puțin pentru visul său de a zbura până la asteroidul Poarta și de a trăi experiențele fantastice de acolo. Niciodată nu va deveni unul dintre acei prospectorii impresionanți și viteji care călătoreau în diferite colțuri ale galaxiei. Niciodată nu va descoperi vreo comoară inestimabilă de artefacte ale dispărutei rase Heechee. Și, evident, niciodată nu va ajunge bogat și vestit.

Niciuna dintre realitățile acestea noi nu constituia o surpriză totală pentru Stan. Speranțele lui începuseră să se erodeze încă de la vârsta de treisprezece ani, când în viața lui au apărut primii zori ai pubertății, aducând cu ei scepticismul față de lumea din jur. Totuși visurile lui păruseră până atunci cel puțin teoretic *posibile*. Acum nu i se mai părea absolut nimic posibil.

Și abia în clipa aceasta Stan a dat frâu liber lacrimilor.

Posomorât, Stan făcea curat în bucătărie după cina fadă de aniversare, când domnul Ozden i-a bătut la ușă.

Domnul Ozden avea în jur de șaptezeci de ani. Lui Stan i se părea sărit bine de o sută. Era un bătrân urât și zbârcit, cu chelie în creștet, dar cu mustața bogată și încă neagră. Domnul Ozden era cel mai bogat om pe care îl cunoscuse vreodată Stan. Deținea blocul insalubru în care locuia băiatul, împreună cu cele din stânga și din dreapta lui. Pe două etaje ale unuia făcuse un bordel. Domnul Ozden era un ins profund religios, cu atât de mult respect pentru percepțiile confesiunii sale, încât interzicea cu desăvârșire alcoolul în clădirile lui, cu excepția bordelului; dar și acolo, doar turiștii nemusulmani aveau voie să se atingă de el.

- Sincerele mele condoleanțe, tinere Stanley! bubui vocea lui surprinzător de puternică.

Ochii încă ageri priveau automat peste umărul băiatului, căutând semne că pe acolo ar fi existat vreo sticlă cu whisky. (Făcea

asta mereu, dar nu găsisese niciodată nimic; tatăl lui Stan se pricepuse să-și dosească bine viciul.)

– Este o tragedie îngrozitoare ce s-a întâmplat, dar nu avem voie să ne îndoim de acțiunile lui Allah. Ce planuri ai, dacă-mi este permis să te întreb?

Stan îi oferise o ceașcă cu ceai, așa cum făcea mereu tatăl său.

– Încă nu știu, domnule Ozden. Cred că va trebui să-mi găsec ceva de lucru.

– Da, așa este, fu de acord domnul Ozden.

Se uita cu atenție la băiat, molfăind o bucățică din picromigdală pe care Stan o pusese pe o farfurioară, alături de ceașcă.

– Poate la consulatul americanilor, unde a lucrat și tatăl tău...

– Poate.

Dar Stan știa că nu va fi posibil. Încercase deja cu ceva vreme înainte. Americanii nu angajau traducători sub douăzeci și unu de ani.

– Ar fi minunat, declară domnul Ozden. Cu cât mai repede, cu atât mai bine. După cum știi, mâine este ziua de chirie, pe lângă cea de săptămâna trecută, care nu a fost plătită. Și nici cea de săptămâna de dinainte. Crezi că vei primi o leafă bunicică la consulat?

– Cum va fi vrerea lui Allah, spuse Stan pe un ton pios, de parcă exact așa și gândea.

Bătrânul dădea satisfăcut din cap, studiindu-l din cap până în picioare cu o privire care-l neliniști pe băiat.

– Sau, zise el, cu un zâmbet ce-i dezvăluia proteza costisitoare, dacă vrei, aș putea să vorbesc cu vărul meu să-ți găsească el ceva.

Stan tresări puternic; vărul domnului Ozden era administratorul bordelului.

– Adică să lucrez pentru el? Și să fac ce?

– Orice ți-ar aduce bani, zise sever domnul Ozden. Ești tânăr și mi se pare că ești sănătos, da? Cred că poți avea norocul să câștigi sume considerabile.

Stan simți niște fiori, deloc plăcuți, în stomac și puțin mai jos. Le văzuse când și când pe prostituatele din slujba vărului cu pricina, atunci când nu prea aveau clienți și se urcau pe acoperiș să se

Respect pentru gama noastră de cărți

bronzeze. Adesea aveau și unul sau doi băieți cu ele, chiar mai tineri decât el, majoritatea kurzi sau veniți din regiunea montană a Anatoliei, în cazul în care nu erau marocani sau algerieni. Băieții nu aveau viață lungă la bordel. Stan și Tan, prietenul lui, obișnuiau să se distreze strigându-le mășcări de la depărtare. Niciunul dintre băieții ăia nu părea a fi avut vreun noroc.

Domnul Ozden nu-l așteptă să-i răspundă și continuă:

– Să știi că vărul meu nu are doar clienți bărbați. Foarte des vin și femei, văduve bogate, turiste din Europa sau din Orient, care arată multă recunoștință acelor tineri care le oferă plăcerile de care soții lor nu mai sunt capabili. Bacșișurile sunt foarte mari, iar vărul meu le permite angajaților să păstreze aproape o jumătate din ele. Le face și asigurare medicală pe durată cât lucrează la el, plus cazare și masă la prețuri rezonabile. Și foarte des clientele nu sunt deloc urâte.

Și se grăbi să adauge în șoaptă:

– Dar firește că vor fi și bărbați.

Se ridică, lăsându-și ceaiul aproape neatins.

– Dar probabil că vei primi o ofertă mai bună de la consulat. Ar trebui să le dai telefon chiar acum, ca să-i anunți despre nefericitul accident al tatălui tău. S-ar putea chiar să nu-și fi ridicat leafa și atunci o vei putea folosi ca să-ți plătești chiria. Mai trec pe la tine și mâine-dimineea.

Când Stan a sunat la consulat, nu l-a mai găsit pe domnul Goodpastor, dar a vorbit cu secretara mai în vârstă a acestuia, care s-a declarat tulburată de vestea lui:

– Vai, Stanley! Nenorocita aia de Urgie! Ce tragedie pentru tine! Tatăl tău a fost un, hm, un om foarte draguț.

Stan știa că asta era doar parțial adevărat. Tatăl lui fusese un bețiv simpatic, generos, dar foarte nesperios; și consulatul îl angajase doar pentru că era singurul american de acord să muncească pe leafa unui turc. Iar când Stan întrebă cu sfială dacă exista vreo șansă ca tatăl lui să nu-și fi ridicat banii, femeia îi răspunse cu multă diplomație:

Respect pentru moștenitori și citi

– Tare mă tem că nu, Stanley. Eu mă ocup de toate chitanțele domnului Goodpastor, după cum bine știi. Și sunt sigură că nu mai are nimic de luat.

Făcu o pauză și continuă pe un ton stânjenit:

– De fapt, mă tem că lucrurile stau nițeluș pe dos. Cum să-ți spun eu... în ultima perioadă, tatăl tău a încasat câteva salarii în avans, drept pentru care contul lui a cam rămas fără acoperire. Dar nu-ți face probleme din cauza asta, dragul meu; sunt convinsă că nimeni nu va avea nicio pretenție.

Veștile acestea nu constituiau o surpriză pentru Stan. Totuși, îi acutizară problema. Chiar dacă americanii nu-i vor cere bani, îi va cere cu siguranță domnul Ozden. De fapt, chiar îi ceruse. Iar foarte curând va face tot posibilul să și-i primească. Stan urmărise de pe acoperiș scena petrecută ultima dată când fusese evacuat un chiriaș și-l văzuse pe domnul Ozden cum aduna toate bunurile bietului om ca să le vândă pentru chiria datorată.

Iar gândul acesta îl făcu pe Stan să se uite la apartamentul lor micuț. Mobila nu conta, pentru că îi aparținea tot domnului Ozden. Ale lui erau chiar și așternuturile și oalele din bucătărie. Cu siguranță că va lua garderoba sărăcăcioasă a tatălui său. Va mai lua și playerul vetust al lui Stan și discurile lui vechi de jazz american; colecția de aventuri în spațiu, atât *anime*-uri, cât și 3D; manualele lui de școală; puținele alimente de pe rafturi – și toate astea, puse la un loc, abia dacă ar acoperi chiria. Singurele obiecte cât de cât valoroase erau instrumentele lui muzicale: tobele și trompeta. Domnul Ozden nu ar fi avut niciun drept să revendice tobele, de vreme ce acestea nu-i aparțineau lui Stan. Prietenul lui, Tan Kusmeroglu, le lăsase aici atunci când părinții lui le interzisera să mai cânte în casa lor.

Stan putea face ceva în această privință. Când îl sună pe Tan, îi răspunse mama acestuia, care izbucni în plâns la auzul veștii. Mai dură ceva până să se liniștească și să-i poată spune că Oltan nu era acasă. Era la lucru, dar ea îi va transmite de urgență mesajul. Și dacă îl puteau ajuta cumva...

Când încheie convorbirea cu doamna Kusmeroglu, Stan se uită la ceas. Mai avea destul timp până să se ducă la morgă, așa că întinse canapeaua pe care dormea el de obicei – nu se simțea deocamdată în stare să se ducă în patul tatălui său – și se lungi puțin în eventualitatea în care plânsul ar fi pus stăpânire pe el.

Dar nu se întâmplă asta, căci adormi aproape instantaneu. Câteva ore mai târziu se trezi și-l văzu pe Tan Kusmeroglu aplecat deasupra lui. Glasul puternic al muezinului de la moscheea mică de după colț, care-i chema pe credincioși la rugăciune, era aproape complet acoperit de vocea surescitată a lui Tan:

– Haide, Stan, scoală-te! Boșorogu-i la rugăciune și eu am împrumutat furgoneta șefului meu. N-o să mai fie o altă ocazie ca să-ți iei lucrurile și s-o ștergi de-aici!

Adică aveau la dispoziție cel mult zece minute. Stan nu-l contrazise. Dură mult mai puțin să încarce în furgonetă tobele, trompeta, prețioasele-i discuri, playerul și alte câteva obiecte. Demaraseră deja când Stan își aduse aminte:

– Trebuie să merg la morgă, îi zise prietenului său.

Tan își luă o fracțiune de secundă privirea de la autocarul care șerpuia în fața lor și de la camionul de marfă care voia să se bage în fața lor și se uită la Stan. Pe chip i se așternuse o expresie ciudată – aproape atipică pentru Tan prin duiosia și emoția ei.

– M-am gândit la treaba asta, îi spuse el. Nu e bine să te duci acolo.

– Dar mi-au cerut să-l identific pe tata. Trebuie să mă duc.

– Ba nu trebuie. Știi ce o să se întâmple dacă te duci? O să-ți ceară să achiți cheltuielile de înmormântare. Spune-mi, cum ai să faci asta? Nu. Trebuie să te dai la fund.

Stan îl întrebă cu voce mică:

– Unde?

– La noi, prostule! O să dormi cu mine în cameră.

Și adăugă rânjind:

– Ori cu soră-mea, dacă preferi. Numai că trebuie s-o iei mai întâi de nevastă.

Toți membrii familiei Kusmeroglu lucrau. Domnul Kusmeroglu era unul dintre contabilii unei fabrici care producea mărci coreene de automobile pentru export. Tan livra la domiciliu aparatura electrocasnică a unui magazin cu articole de menaj. Naslan, sora lui de șaisprezece ani, lucra în patiseria unuia dintre marile hoteluri de pe malul Bosforului. Chiar și doamna Kusmeroglu, deși casnică, muncea acasă: atunci când nu făcea curățenie, nu gătea și nu cârpea hainele familiei sale, ea confecționa pentru turiști brățări din mărgelile pe care erau scrise versete din Coran. Însă chiar și așa – iar acesta era un lucru pe care Stan îl știa fără să i-l fi spus nimeni – ei abia dacă reușeau să se descurce, asigurarea medicală de care beneficiau era una sumară și trăiau în permanență cu grija zilei de mâine. Și acum înțelese că îi era imposibil să-și mai continue studiile, așa cum i se întâmplase și lui Tan. Tot imposibil era și să rămână pe capul familiei Kusmeroglu mai multă vreme.

Trebuia să găsească o modalitate de a face bani.

Și asta nu era un lucru ușor. Nimeni nu l-ar fi angajat pe Stan, chiar dacă ar fi existat slujbe disponibile, pentru că, în conformitate cu legea turcească, de la decesul tatălui său, băiatul nu mai avea nicio identitate. Firește că nu era un caz unic. Milioane de oameni asemenea lui trăiau în Istanbulul lovit de sărăcie. Drept urmare era puțin probabil ca autoritățile să încerce să dea de el – atâta vreme cât numele lui nu apărea în vreun document oficial.

Partea bună era că se apropia vara. Și atunci, la cei 25 de milioane de locuitori ai Istanbulului, în cea mai mare parte nevoiași, se vor adăuga săptămânal câte două, trei milioane de turiști, unora chiar mai mulți. Prin definiție acești oameni erau bogați și nu aveau nimic mai bun de făcut cu banii lor decât să-i cheltuiască pe priveliștile Istanbulului, pe mâncare, pe antichități și suvenire și pe localnici.

– Ai putea să te faci ghid, îi sugeră domnul Kusmeroglu la cină. Vorbești impecabil și turca, și engleza, Stanley. Ai să te descurci de minune.